

Vergaderjaar 2016–2017

31 765

Kwaliteit van zorg

Nr. 278

**BRIEF VAN DE STAATSSECRETARIS VAN VOLKSGEZONDHEID,
WELZIJN EN SPORT**

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 3 juli 2017

In de regeling van werkzaamheden van 30 mei 2017, heeft uw Kamer mij verzocht om zo snel mogelijk met een brief te komen over de stand van zaken bij vijf Thomashuizen (in Assendelft, Middelburg, Tiel, Roden en Ospeldijk) (Handelingen II 2016/17, nr. 80, item 12).

In verschillende berichten, waaronder die in De Telegraaf, zijn situaties bij deze locaties benoemd die niet goed zouden gaan. Met deze brief geef ik gehoor aan uw verzoek. Daarnaast heeft het lid Marijnissen (SP) vragen gesteld over misstanden bij de Thomashuizen (Aanhangsel Handelingen II 2016/17, nr. 2242). Deze vragen beantwoord ik in separaat.

Goede zorg is het uitgangspunt

Voordat ik in ga op de stand van zaken bij deze locaties wil ik opmerken dat voorop staat dat cliënten de zorg moeten krijgen die ze nodig hebben. Als uit onderzoek blijkt dat dit niet het geval is, is dat heel erg voor de cliënten (en hun vertegenwoordigers) die in de huizen verbleven of nog steeds verblijven.

Van de Thomashuizen en De Drie Notenboomen (de franchiseorganisatie van onder meer de Thomashuizen) verwacht ik dat zij zich inzetten voor de kwaliteit, veiligheid en continuïteit van zorg. Ik verwacht dan ook van hen dat zij de benodigde maatregelen nemen om dit goed te borgen. De Drie Notenboomen heeft aangegeven dat zij met de zorgondernemers kwaliteitsnormen op gaan stellen en alle 118 Thomashuizen onderwerpen aan een gedegen onderzoek.

De inspectie zal zelf onderzoek doen naar de sturing op, en structurele borging van de kwaliteit en veiligheid van zorg door De Drie Notenboomen en de Thomashuizen. Zij zal het onderzoek en het actieplan gericht op verbetering van de dienstverlening van De Drie Notenboomen hierbij betrekken.

Huidige situatie Thomashuizen

Met betrekking tot de vijf Thomashuizen bericht ik u het volgende:

Thomashuis Tiel

De inspectie heeft vernomen dat de voormalige zorgondernemers op non actief zijn gesteld en vervangen zijn door een ervaren interim zorgondernemer.

Recent heeft de inspectie signalen ontvangen over de kwaliteit van de geboden zorg door het Thomashuis in Tiel. Naar aanleiding van de signalen heeft de inspectie, conform de reguliere procedure, de Raad van Bestuur van De Drie Notenboomen de opdracht gegeven nader onderzoek te doen naar deze signalen en hierover te rapporteren aan de inspectie. De signalen over mogelijk oneigenlijk gebruik van pgb-middelen door de voormalige zorgondernemers worden hierin meegenomen. De inspectie zal dit onderzoek van De Drie Notenboomen beoordelen. Op basis van deze beoordeling bepaalt de inspectie of vervolgacties noodzakelijk zijn.

Over de signalen van het mogelijk oneigenlijk gebruik van pgb-middelen door de voormalige zorgondernemers vindt afstemming plaats tussen de inspectie en het zorgkantoor. De signalen worden ook gedeeld met het Informatie Knooppunt Zorgfraude (IKZ) waarin de IGZ, NZa, iSZW, Belastingdienst, CIZ, FIOD, OM, VNG en ZN samenwerken om fraude met zorgelden aan te pakken.

Thomashuis Roden

Eind 2015 heeft de inspectie signalen over de kwaliteit van de geboden zorg door het Thomashuis in Roden ontvangen. De inspectie heeft naar aanleiding van het onderzoek van De Drie Notenboomen toen geoordeeld dat er voldoende maatregelen werden genomen. Waaronder het aanstellen van nieuwe zorgondernemers.

De inspectie heeft van de nieuwe zorgondernemers een melding ontvangen van het ontslag van een werknemer, door de nieuwe zorgondernemer, vanwege mogelijk seksueel misbruik van een van de cliënten door de betreffende medewerker. Deze werknemer is nu niet meer werkzaam bij het Thomashuis.

De inspectie heeft De Drie Notenboomen conform de procedure bij meldingen over mogelijk seksueel geweld opdracht gegeven verder onderzoek te doen, en te rapporteren over de maatregelen die zijn genomen om herhaling van (seksueel) geweld in de zorgrelatie in de toekomst te voorkomen. De inspectie beoordeelt of het onderzoek zorgvuldig is uitgevoerd en of er passende maatregelen worden genomen. Indien noodzakelijk zal de inspectie aanvullende maatregelen vragen. De inspectie heeft vernomen dat er aangifte is gedaan van mogelijk seksueel misbruik bij het Openbaar Ministerie.

In verband met het aanstellen van de nieuwe zorgondernemers heeft de inspectie afgelopen februari een bezoek gebracht aan het Thomashuis in Roden. De inspectie heeft op basis hiervan geoordeeld dat de nieuwe zorgondernemer de randvoorwaarden voor veilige en goede zorg voldoende heeft geborgd.

De inspectie heeft de zorgondernemer en De Drie Notenboomen daarbij gewezen op diens verantwoordelijkheid voor de verdere operationalisatie en borging van de kwaliteitsverbetering.

Thomashuis Ospeldijk

De inspectie heeft verschillende signalen over de kwaliteit van de geboden zorg door het Thomashuis in Ospeldijk ontvangen. Naar aanleiding van deze signalen heeft de inspectie de Raad van Bestuur van De Drie Notenboomen de opdracht gegeven nader onderzoek te doen naar deze signalen en hierover aan de inspectie te rapporteren. De inspectie zal het onderzoek naar deze signalen beoordelen en bepalen of vervolgacties noodzakelijk zijn.

Thomashuis Middelburg

In maart 2016 heeft de inspectie een toezichtbezoek gebracht aan dit Thomashuis. Toen heeft de inspectie geconstateerd dat niet aan alle normen voor goede zorg werd voldaan en heeft naar aanleiding hiervan verbetermaatregelen gevraagd aan De Drie Notenboomen en het Thomashuis. De inspectie is er destijds door het Thomashuis via een resultaatverslag over geïnformeerd dat zij door de genomen verbetermaatregelen inmiddels aan de normen voldoen. De Drie Notenboomen heeft laten weten dat er per oktober 2016 nieuwe zorgondernemers zijn aangesteld bij dit Thomashuis.

Thomashuis Assendelft

In 2014 heeft de inspectie verschillende signalen ontvangen over de kwaliteit van de geboden zorg door het Thomashuis in Assendelft. De inspectie heeft De Drie Notenboomen toen gevraagd te reageren op deze signalen. De inspectie is geïnformeerd over de stappen die zijn ondernomen om de kwaliteit en continuïteit van de zorg te borgen. Een van deze stappen was het tijdelijk aanstellen van nieuwe zorgondernemers. Op basis van de ontvangen informatie heeft de inspectie geen aanleiding gezien voor nader onderzoek.

In 2016 ontving de inspectie ook een melding over de kwaliteit van de geboden zorg door het Thomashuis in Assendelft. De melder diende daarnaast een klacht in bij de klachtencommissie van De Drie Notenboomen. Op basis van de ontvangen informatie heeft de inspectie beoordeeld dat er geen aanleiding was voor nader onderzoek.

Verbetermaatregelen door De Drie Notenboomen

De Drie Notenboomen heeft mij laten weten dat zij stappen heeft gezet om de situatie te verbeteren en om ervan te leren. Zo wordt:

- samen met o.a. de ondernemers van de 118 Thomashuizen gewerkt aan een normenkader over goed ondernemerschap;
- het scholingstraject van De Drie Notenboomen aangescherpt;
- de selectieprocedure voor zorgondernemers verscherpt en;
- het proces over hoe om te gaan met klachten aangescherpt.

De Drie Notenboomen is in maart 2017 gestart met dit verbetertraject. Op korte termijn vinden bijeenkomsten met alle zorgondernemers van de Thomashuizen plaats. Voor de zomer ligt er een actieplan gericht op de verbetering van de dienstverlening. Zoals eerder genoemd betreft de inspectie het onderzoek en het actieplan bij haar eigen onderzoek.

Zorgkantoren

Ook de betrokken zorgkantoren hebben verhoogde aandacht voor de budgethouders in de desbetreffende Thomashuizen. De zorgkantoren zijn in gesprek gegaan met de melders, ze hebben de inspectie op de hoogte

gesteld, voeren zelf onderzoek uit en zijn op huisbezoek gegaan of gaan dat binnenkort.

Wlz-zorg met een pgb

Voorop staat dat verzekerden de Wlz-zorg moeten krijgen die ze nodig hebben.

Ook als een verzekerde er voor kiest om dit via een pgb te organiseren. Voorwaarde voor een pgb is het kunnen voeren van de regie over de zorg. Wonen in een klein zorginitiatief roept de vraag op in hoeverre er ruimte is voor de budgethouder of diens vertegenwoordiger om zelf de regie over de zorg te kunnen voeren.

Omdat sommige kleinschalige wooninitiatieven qua zorginhoud nauwelijks verschillen van naturazorg, maar wel een kleinschalig karakter kennen, ben ik met het veld in gesprek of deze instellingen kunnen overstappen naar natura-financiëring. Een groep cliënten geeft namelijk aan voor pgb te kiezen omdat het aanbod in natura ontbreekt.

Melden van klachten

In de berichtgeving wordt ook angst geschetst, bij vertegenwoordigers van bewoners, om klachten te melden. Bewoners moeten in alle vrijheid klachten kunnen melden en hierover het gesprek aan kunnen gaan met de zorgondernemer. De inspectie heeft De Drie Notenboomen en de Thomashuizen hierop aangesproken. Dit heeft onder andere bijgedragen aan het vertrek van een aantal zorgondernemers.

Tot slot

Ik verwacht van De Drie Notenboomen en de desbetreffende Thomashuizen dat zij de maatregelen nemen die nodig zijn. De inspectie onderzoekt hoe De Drie Notenboomen en de Thomashuizen de kwaliteit en veiligheid van de zorg in de Thomashuizen borgen.

Met deze brief hoop ik uw Kamer voldoende te hebben geïnformeerd.

De Staatssecretaris van Volksgezondheid, Welzijn en Sport,
M.J. van Rijn